

Quickscan Wet
natuurbescherming
ter plaatse van:

**Olingermeeden
te Appingedam**

projectnummer

180401

VERANTWOORDING

RAPPORT

Type onderzoek	:	Quickscan Wet natuurbescherming
Locatie onderzoek	:	Olingermeeden te Appingedam
Projectnummer	:	180401
Versie rapportage	:	1
Auteur	:	T. Paerels
Controle en vrijgave	:	M. Bartelds MSc.
Paraaf vrijgave	:	
Datum	:	26 maart 2018

OPDRACHTGEVER

Naam	:	Gemeente Appingedam Postbus 15 9900 AA Appingedam
Contactpersoon	:	dhr. M. van der Gaag

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming die is uitgevoerd ter plaatse van **Olingermeeden te Appingedam**, in opdracht van **Gemeente Appingedam**.

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING EN DOELSTELLING	5
1.2	SCOPE	5
1.3	KWALITEITSBORGING	5
1.4	LEESWIJZER	6
2.	ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING	7
2.1	BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING	7
2.2	BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN	11
2.3	BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE OMGEVING	12
2.3.1	NATURA 2000	12
2.3.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	13
3.	NATUURWETGEVING	14
3.1	SOORTENBESCHERMING	14
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	15
3.3	ZORGPLICHT	16
4.	METHODE	17
4.1	LITERATUURSTUDIE	17
4.2	VELDBEZOEK	17
5.	RESULTATEN	18
5.1	VAATPLANTEN	18
5.2	VOGELS	18
5.3	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	21
5.4	VLEERMUIZEN	21
5.5	AMFIBIEËN EN REPTIELEN	22
5.6	VISSEN	22
5.7	OVERIGE SOORTEN	22
6.	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	23
6.1	ALGEMEEN	23
6.2	CONCLUSIE SOORTENBESCHERMING	23
6.3	CONCLUSIE GEBIEDSBESCHERMING	23
6.4	AANBEVELINGEN EN ADVIES	24
6.5	VERANTWOORDING	24
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	25

Bijlage 1 Overzicht vrijgestelde soorten Groningen

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1. INLEIDING

In opdracht van de gemeente Appingedam is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Olingermeeden te Appingedam.

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

Aanleiding tot het onderzoek is de gebiedsontwikkeling en de voorgenomen bouw van een schoolpand ter plaatse van het onderzoeksterrein.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoeksgebied.

1.2 SCOPE

In dit rapport is een quickscan Wet natuurbescherming beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of nader soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of schade op kan treden aan bestaande Natura 2000-gebieden. Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. De aard van de voorgenomen plannen, de afstand tussen de onderzoekslocatie tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied (de Waddenzee op meer dan vijf kilometer) en de aard van het tussenliggende gebied maken het niet noodzakelijk dat onderzocht wordt of de ontwikkeling negatieve invloeden heeft op dit natuurgebied. Een onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming maakt daarom geen deel uit van onderhavig onderzoek.

1.3 KWALITEITSBORGING

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest Holding is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2008”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, gebouwen en managementondersteuning, met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van

beschermde inheemse soorten (ontheffing ff/75a/2014/061, geldig tot 16 maart 2020). Deze ontheffing van de Flora- en faunawet is ook geldig onder de huidige Wet natuurbescherming.

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.4 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. In dit hoofdstuk wordt tevens aangegeven welke beschermde gebieden in de directe omgeving aanwezig zijn. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de Wet natuurbescherming die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 worden conclusies weergegeven en aanbevelingen gedaan. Besloten wordt met een overzicht van geraadpleegde bronnen.

2. ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING

In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING

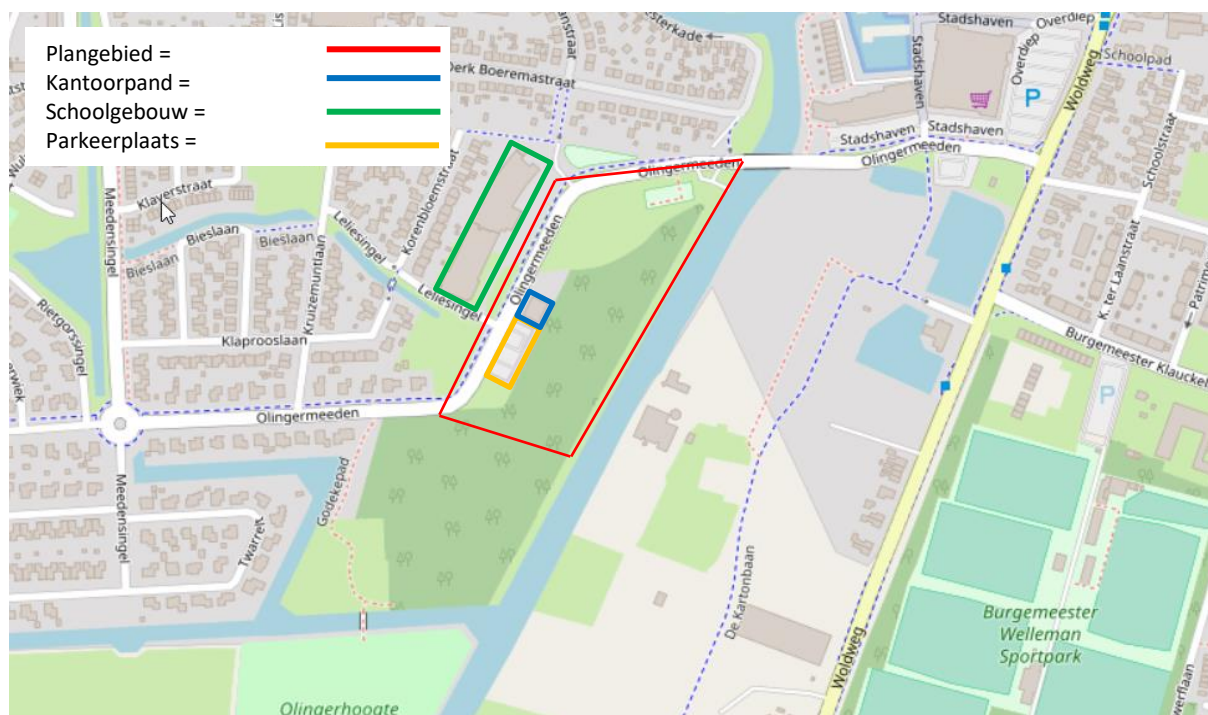
De onderzoekslocatie (figuur 2.1) is gelegen aan de rand van een woonwijk te Appingedam en bestaat uit een bosperceel, gazon, kantoorpand, parkeerplaats, skateveld, basketbalveld en voetbalkooi.

Het groen binnen het plangebied en de nabije omgeving wordt voornamelijk gevormd door het bosperceel met verschillende boomsoorten (voornamelijk Europese zomereik en els) en het gazon. Binnen het bosperceel zijn verschillende hopen met takken te vinden en zijn er omgewaaide en omgezaagde boomstammen aanwezig. Door het bosperceel loopt een wandelpad.

Ten oosten en ten zuiden van het bosperceel bevindt zich een brede watergang (de Groeve). Daarnaast is er een smalle sloot aanwezig tussen het grasveld en de westzijde van het bosperceel. De oevers van de watergangen zijn veelal voorzien van algemene grassen.

Op het grasveld bevindt zich het basketbalveld, voetbalkooi en skateveld. Daarnaast bevindt er zich een kantoorpand binnen het plangebied. Ten zuiden van het kantoorgebouw bevindt zich een relatief grote parkeerplaats. Rondom het kantoorpand is enig struikgewas aanwezig.

In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie aangegeven. Figuur 2.2 tot en met 2.8 bestaan uit foto's om een beeld te geven van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.1. Plangebied (rood omlijnd) aan de Olingermeeden te Appingedam (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Figuur 2.2. Westzijde kantoorgebouw met struikgewas aan de Olingermeeden (bron: Eco Reest).

Figuur 2.3. Zuidzijde kantoorgebouw met parkeerplaats en gedeelte bosperceel (bron: Eco Reest).

Figuur 2.4. Westzijde bosperceel met smalle sloot (bron: Eco Reest).

Figuur 2.5. Oostzijde bosperceel en watergang de Groeve (bron: Eco Reest).

Figuur 2.6. Wandelpad in het bosperceel (bron: Eco Reest).

Figuur 2.7. Basketballveld en skateveld aan de Olingermeeden te Appingedam (bron: Eco Reest).

Figuur 2.8. Voetbalkooi aan de Olingermeeden te Appingedam (bron: Eco Reest).

2.2 BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN

De opdrachtgever is voornemens om een nieuw en tijdelijk schoolgebouw te bouwen binnen de onderzoekslocatie. Voor de bouw van de nieuwe en tijdelijke school (inclusief schoolplein) zal een gedeelte van het aanwezige bosperceel moeten worden gekapt. Naast de nieuwbouw zullen er extra parkeergelegenheden gerealiseerd worden. Hiervoor zal een gedeelte van het grasveld worden gebruikt.

De exacte plannen zijn nog niet precies bekend en de indeling van de locatie is nog onduidelijk. Aan het aanwezige kantoorpand zullen geen werkzaamheden plaatsvinden. Een gedeelte van het bosperceel en grasveld zal ongemoeid blijven.

2.3 BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE OMGEVING

2.3.1 NATURA 2000

De onderzoekslocatie is gelegen ten zuidwesten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de Waddenzee (zie figuur 2.9). De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt meer dan vijf kilometer.

Gelet op de afstand tot het gebied, de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep wordt er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.2 scope).

Figuur 2.9. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (bron: Rijksoverheid).

2.3.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Op de kaart in figuur 2.10 is te zien dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van een gebied uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het gebied staat aangewezen als overig natuur- en bosgebied. Voor kap- en ontwikkelingswerkzaamheden binnen een gebied behorende bij het NNN is doorgaans overleg met de provincie nodig.

Figuur 2.10. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het NNN (bron: provincie Groningen).

3. NATUURWETGEVING

In Nederland was de bescherming van soorten en gebieden tot 2017 geregeld in de Flora- en faunawet en de natuurbeschermingswet 1998. Deze twee wetten zijn per 1 januari 2017 samen met de Boswet, vervangen door de Wet natuurbescherming. Bevoegd gezag ligt bij de provincies.

3.1 SOORTENBESCHERMING

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000-gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van het Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Dit zijn habitattypen of soorten die typerend zijn voor een bepaald gebied. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op Natura 2000-gebieden waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de provincie nodig is.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van gebieden met veel natuurwaarden. Het NNN moet voorkomen dat planten en dieren door isolatie van gebieden uitsterven en dat de Nederlandse biodiversiteit afneemt. In het NNN zijn opgenomen:

- Natura 2000-gebieden, bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en (robuuste) verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden);
- grote wateren.

Voor het NNN geldt het toetsingskader van het Structuurschema Groene Ruimte 1995 (SGR). Dit is overgenomen in de Nota Ruimte. Deze nota stelt dat ruimtelijke ingrepen moeten worden getoetst op mogelijk negatieve effecten voor de aanwezige natuur- en landschapswaarden. Voor het hele NNN geldt een 'nee, tenzij beginsel'. Op grond hiervan dient directe of indirecte aantasting van bos- en natuurgebied waar mogelijk te worden voorkomen. Er is vrijwel altijd een compensatieverplichting is het provinciaal beleid opgenomen.

3.3 ZORGPLICHT

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.*

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4. METHODE

4.1 LITERATUURSTUDIE

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van de onderzoekslocatie en de nabije omgeving. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) van de afgelopen tien jaar. Hierin is een overzicht gegeven van de ontheffing plichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van ongeveer een kilometer rond de onderzoekslocatie. Deze staan weergegeven in tabel 4.1.

Tabel 4.1 Beschermde soorten binnen een kilometer van het onderzoeksgebied.

Soort	Bescherming
Gewone dwergvleermuis	HR IV
Laatvlieger	Bern II, HR IV
Ruige dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Blauwe reiger**	Categorie 5
Boerenwaluw**	Bern II, categorie 5
Boomkruiper**	Bern II, categorie 5
Ekster**	Categorie 5
Gekraagde roodstaart**	Bern II, categorie 5
Gierzwaluw*	Categorie 2
Grote bonte specht**	Bern II, categorie 5
Huismus*	Categorie 2
Huiswaluw**	Bern II, categorie 5
Koolmees**	Bern II, categorie 5
Ooievaar*	Bern II, categorie 3
Pimpelmees**	Bern II, categorie 5
Roek*	Categorie 2
Spreeuw**	Categorie 5
Zwarte kraai**	Categorie 5
Zwarte roodstaart**	Bern II, categorie 5

*Nesten van vogels die behoren tot **categorie 1 tot en met 4** zijn **jaarrond** beschermd.

Nesten van soorten die vallen onder **categorie 5 zijn eveneens jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze vogelsoorten vaak terugkeren naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegevensbeherende Organisaties).

4.2 VELDBEZOEK

De uitvoering van het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 6 maart 2018 en is uitgevoerd door mevrouw T. Paerels van Eco Reest BV. Het veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: droog, bewolkt, windkracht 1 Bft, temperatuur 5 graden Celsius. Het bezoek is gericht om te beoordelen of de onderzoekslocatie geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn de onderzoekslocatie en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten.

5. RESULTATEN

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 VAATPLANTEN

De NDFF geen melding van beschermde vaatplanten binnen een straal van een kilometer rond de onderzoekslocatie. Tijdens het veldbezoek zijn er eveneens geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Het onderzoeksgebied bestaat voornamelijk uit een bosperceel en grasveld. Nagenoeg al het groen bestaat uit cultivarsoorten en algemene boomsoorten waaronder bijvoorbeeld Europese zomereik en els.

Binnen het bosperceel is voornamelijk Europese zomereik aangetroffen. Een aantal boomstammen zijn begroeid met klimop. Nabij de voetbalkooi is een smalle groenstrook aanwezig bestaande uit wat middelhoog struikgewas en een paar dunne elsen. Rondom het kantoorpand is ook eveneens aangeplant struikgewas aanwezig. Tussen het kantoorpand en de parkeerplaats ten zuiden van het pand staat een heg van haagbeuk.

Gezien het frequent maaien van het grasveld, het beheer van de oevers van de watergangen en de aangetroffen flora tijdens het veldbezoek worden er geen beschermde vaatplanten binnen de onderzoekslocatie verwacht.

5.2 VOGELS

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten bekend bij de NDFF: gierzwaluw, huismus, ooievaar en roek. De soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren kwamen zijn niet binnen de onderzoekslocatie aangetroffen.

Nestlocaties van de huismus en gierzwaluw zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht binnen het plangebied. Beide soorten zijn gebouw bewonende soorten. Het aanwezige kantoorpand is voorzien van een plat dak en bied geen potentiële nestlocaties voor deze soorten.

Nestplaatsen van de roek en ooievaar worden eveneens niet verwacht binnen het plangebied. Roeken leven in kolonies en bouwen hun nesten dicht bij elkaar in de boomtoppen, met een grote voorkeur voor bosschages nabij graslanden. De ooievaar broed graag op hoge, open en vrijstaande plekken met een grote voorkeur voor 'kunstmatige' nestlocaties (bijvoorbeeld een broedpaal of hoge schoorsteen). Aangezien het bosperceel uit dichte bebossing bestaat en er geen potentiële roek- of ooievaarsnesten zijn waargenomen, lijkt een vaste nestlocatie binnen het onderzoeksgebied onwaarschijnlijk.

Tijdens het veldbezoek is een buizerd binnen het bosperceel aangetroffen. Nesten van de buizerd vallen onder categorie vier en zijn jaarrond beschermd. Het is echter niet geheel duidelijk geworden of de buizerd een nestplaats heeft binnen het onderzoeksgebied. Het habitat is geschikt om nesten van de buizerd te herbergen door de beschikbaarheid van bijvoorbeeld jachtgebied en voedsel. Omdat enkele aangetroffen nesten potentie hebben om als nest van de buizerd te dienen (zoals het nest in figuur 5.3), kan de aanwezigheid van een jaarrond nest van de buizerd niet worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn enkele vogelsoorten aangetroffen. Het betreffen onder andere de boomkruiper, buizerd, koolmees, pimpelmees, winterkoning en zwarte kraai. Binnen het bosperceel zijn verscheidende vogelnesten en holen waargenomen (zowel hoog in de boomtoppen als op ooghoogte). Door welke soorten de nesten gebruikt worden of gebruikt zijn is onduidelijk. Daarnaast zijn er veel boomstammen aangetroffen die begroeid zijn met klimop. Tussen het klimop kunnen vele, kleinere vogelsoorten eveneens nesten bouwen. Figuur 5.1 tot en met 5.5 bestaan uit foto's van een aantal aangetroffen nesten tijdens het veldbezoek. In figuur 5.6 is een overzicht gegeven waar de nestlocaties zich ongeveer bevinden.

Figuur 5.1. Klein komvormig nest op ooghoogte.

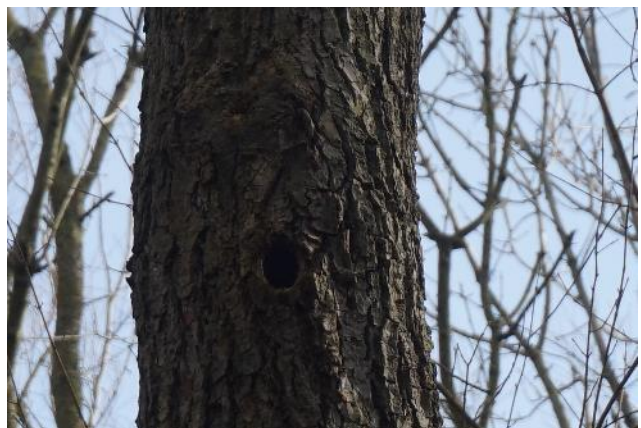
Figuur 5.2. Nest op ooghoogte tussen een boomstam.

Figuur 5.3. Nest in boomtop.

Figuur 5.4. Nest in boomtop.

Figuur 5.5. Hol in boomstam.

Figuur 5.6. Overzicht aangetroffen nesten (globaal) binnen het bosperceel behorende tot de onderzoekslocatie (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Uit de NDFP en tijdens het veldbezoek kwam naar voren dat een aantal soorten behorende tot categorie vijf gebruik maken van het bosperceel binnen de onderzoekslocatie. De nesten van deze soorten, waaronder de waargenomen koolmees, pimpelmees en spreeuw, zijn ook beschermd buiten het broedseizoen indien te weinig alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn in de nabije omgeving. In het verlengde is in de omgeving van het plangebied beperkt alternatief aanwezig voor categorie vijf soorten.

Het dichtstbijzijnde gebied met soortgelijke potentiële nestlocaties ligt op bijna zeshonderd meter afstand ten zuidoosten van de onderzoekslocatie aan de Woldweg te Appingedam. Dit is eveneens een bosperceel behorende tot het NNN en staat geregistreerd als overige natuur- en bosgebied.

Het bosperceel is in het broedseizoen geschikt als broedlocatie voor diverse vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn binnen het broedseizoen beschermd (globaal van 1 maart tot en met 1 september). Omdat de voorgenomen werkzaamheden gedeeltelijk uitgevoerd worden in een gebied behorende bij het NNN, is in de eerste plaats overleg met de provincie noodzakelijk of de voorgenomen werkzaamheden kunnen plaatsvinden.

5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

De NDFF maakt geen melding van grondgebonden zoogdieren binnen een straal van een kilometer rond de onderzoekslocatie.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren ter plaatse van de onderzoekslocatie. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat sporen van kleine zoogdieren in vegetatie lastig zichtbaar zijn. Gelet op het habitatype zou de onderzoekslocatie en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van algemene zoogdieren zoals diverse algemene muizensoorten, egel en vos.

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten of soorten die alleen onder de zorgplicht vallen waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.4 VLEERMUIZEN

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende vleermuizen bekend uit de NDFF: gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn er hollen in bomen waargenomen op een hoogte van circa drie meter hoog. Bomen zijn belangrijke verblijfplaatsen voor vleermuizen, zowel in de zomer als in de winter. Verlaten spechtenholen of hollen die door rotting bij een afgebroken tak zijn ontstaan zijn zeer aantrekkelijk voor boom bewonende soorten vleermuizen zoals de watervleermuis en de rosse vleermuis. Daarnaast wordt de ruige dwergvleermuis ook regelmatig in holtes in bomen waargenomen.

Om als goed vleermuisverblijf te dienen moet zo'n hol aan de bovenzijde zijn uitgerot, zodat vleermuizen boven de opening kunnen hangen. De aanwezige hollen binnen het bosperceel lijken schikt om als toegang tot een verblijfplaats te dienen. Daarnaast zijn ruimten achter loszittende schorsdelen ook geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Eventuele losse schorsdelen, gaten of hollen bovenin de bomen zijn lastig zichtbaar. De aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen lijkt aannemelijk en kan niet worden uitgesloten.

Figuur 5.6. Voorbeeld aangetroffen holte in boomstam (bron: Eco Reest).

Vliegroute

De straten, watergang en bosschages binnen het plangebied vormen lijnvormige elementen die als vliegroute gebruikt kunnen worden. De aanwezigheid van essentiële vliegroutes van en naar verblijfplaatsen in de bomen binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten.

Foerageergebied

Mogelijk maakt de onderzoekslocatie deel uit van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen. Bij de voorgenomen werkzaamheden kan bij het verwijderen van groen binnen het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten dat een foerageergebied aangetast wordt of verloren gaat. In het verlengde kan de aanwezigheid (en aantasting) van een essentieel foerageergebied niet worden uitgesloten.

5.5 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën of reptielen waargenomen ter plaatse van de onderzoekslocatie. Gelet op de aard van de onderzoekslocatie wordt het voorkomen van reptielen ter plaatse van de onderzoekslocatie uitgesloten.

Mogelijk is er rond de watergangen sprake van incidentele verblijfplaatsen (landhabitat) van algemeen voorkomende amfibieën (bijvoorbeeld bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander). Langs de waterkant (van zowel de sloot als de Groeve) zijn voor dezelfde soorten mogelijk voortplantingsplaatsen (waterhabitat) aanwezig. Gezien het habitat binnen het plangebied, in combinatie met het beheer van de oevers, worden geen streng beschermde soorten verwacht. De bovenstaande en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.6 VISSSEN

Het merendeel van de beschermde vissoorten heeft grindbeddingen, grof zand en een betrekkelijk hoge stroomsnelheid nodig als habitat en paaigebied. De grote modderkruiper leeft daarentegen in wateren die relatief ondiep zijn, met een dikke modderlaag en een laag zuurstofgehalte. Vanwege het ontbreken van een geschikt habitat wordt de aanwezigheid van beschermde vissoorten niet verwacht binnen de onderzoekslocatie. Bovendien is nog niet bekend of er werkzaamheden zullen plaatsvinden aan de sloot ten westen van het bosperceel.

5.7 OVERIGE SOORTEN

Door het ontbreken van sleutelfactoren zoals waardplanten speelt onderhavig onderzoekslocatie geen cruciale rol voor plaatselijke vlinder- en libellepopulaties.

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene diersoorten uit de overige soortgroepen aangetroffen. Zeldzame, beschermde of Rode Lijstsoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Belangrijke reden hiervoor is dat ter plaatse geen geschikt habitat aanwezig is voor deze soorten. De overige in de Wet natuurbescherming opgenomen ontheffing plichtige soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6. SAMENVATTING EN CONCLUSIE

6.1 ALGEMEEN

In opdracht van de gemeente Appingedam is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Olingermeeden te Appingedam.

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen bouw van een schoolpand en de gebiedsontwikkeling ter plaatse van het onderzoeksterrein.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van de onderzoekslocatie.

6.2 CONCLUSIE SOORTENBESCHERMING

Tijdens het veldbezoek zijn verscheidende nesten van vogels aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Bovendien is een soort met jaarrond beschermde nesten (de buizerd) en potentiële nest – of verblijfplaatsen voor beschermde soorten aangetroffen. Bij verwijdering van bomen in het bosperceel, is beperkt alternatief leefgebied beschikbaar in de nabije omgeving voor categorie vijf soorten.

De aanwezige bebouwing binnen de onderzoekslocatie blijft onaangetast bij de voorgenomen werkzaamheden en is ongeschikt om verblijfplaatsen van beschermde soorten te herbergen.

Er kunnen zich verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden in holtes of ruimten achter loszittende schorsdelen van de aanwezige bomen binnen het bosperceel. Tevens kan het onderzoeksgebied en de directe omgeving onderdeel uitmaken van vliegroutes en / of een foerageergebied van vleermuizen.

Binnen het bosperceel kunnen ook verscheidende algemene vogelsoorten tot broeden komen. Alle in gebruik zijnde vogelnesten zijn in het broedseizoen beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden. Het is nog onduidelijk door welke vogelsoorten de waargenomen nestplaatsen worden gebruikt.

De overige te verwachten diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt.

6.3 CONCLUSIE GEBIEDSBESCHERMING

De onderzoekslocatie is gelegen ten westen van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de Waddenzee. De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt meer dan vijf kilometer. Gelet op de afstand tot het gebied, de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep is er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

6.4 AANBEVELINGEN EN ADVIES

De onderzoekslocatie bevindt zich gedeeltelijk binnen een gebied behorende bij het Natuurnetwerk Nederland. Voor kap- en ontwikkelingswerkzaamheden binnen dit gebied is overleg met het bevoegd gezag (provincie Groningen) nodig of deze werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.

Nader onderzoek

Bij de voorgenomen werkzaamheden wordt een overtreding in het kader van de Wet natuurbescherming verwacht. Het kan niet worden uitgesloten dat er door de voorgenomen werkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen van de buizerd vernield of verwijderd worden.

Verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van de buizerd zijn streng beschermd. Het verstoren, vernielen of verwijderen hiervan is een overtreding in het kader van de Wet natuurbescherming. Om te bepalen of er al dan niet verblijfplaatsen van vleermuizen en beschermde nestplaatsen binnen het onderzoeksgebied aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig.

Leidraad voor het vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2017. Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september.

Een onderzoek naar roofvogels, waaronder de buizerd, vindt plaats middels twee tot vier veldbezoeken in de periode maart tot en met mei.

Broedvogels

Het bosperceel is in het broedseizoen geschikt als broedlocatie voor diverse vogelsoorten. Binnen het broedseizoen (globaal 1 maart tot en met 1 september) zijn alle in gebruik zijnde nesten beschermd. Aangeraden wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren. Omdat er broedlocaties binnen het bosperceel worden verwacht moet voorafgaand aan de werkzaamheden, de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog.

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

6.5 VERANTWOORDING

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV
T. Paerels

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Bij12, Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0, juli 2017.

Dietz, C.O., von Helversen & D. Nill (2011). *Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Libellennet.nl

NDFP.nl ¹

RAVON.nl

SOVON.nl

Synbiosiys.alterra.nl

Vleermuis.net

Vleermuizenindestad.nl

Vlindernet.nl

¹ In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFP. Deze mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Groningen

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid, onderdeel c) provincie Groningen	
Zoogdieren	<p>Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>) Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>) Bunzing (<i>Mustela putorius</i>) Dwergmuis (<i>Micromys minutus</i>) Dwergspitsmuis (<i>Sorex minutus</i>) Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>) Gewone bosspitsmuis (<i>Sorex araneus</i>) Haas (<i>Lepus europeus</i>) Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>) Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>) Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>) Ondergrondse woelmuis (<i>Pitymys subterraneus</i>) Ree (<i>Capreolus capreolus</i>) Rosse woelmuis (<i>Clethrionomys glareolus</i>) Tweekleurige bosspitsmuis (<i>Sorex coronatus</i>) Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>) Vos (<i>Vulpes vulpes</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>) Woelrat (<i>Arvicola terrestris</i>)</p>
Amfibieën	<p>Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>) Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>) Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>) Meerkikker Pelophylax ridibundus (<i>Rana ridibunda</i>) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta</i>)</p>

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

